



Spolufinancováno
Evropskou unií



Systémové výzvy mezíresortní a interprofesní spolupráce v oblasti podpory žáků a rodin.

Akce je realizována v rámci projektu Koordinace sociální ochrany v praxi – reg. číslo: CZ.03.02.02/00/22_004/0001320.

Obsah

- Role sociální práce v oblasti podpory žáků a rodin
- Současný stav interprofesní spolupráce
- Systémové výzvy

Cíle prezentace

- zdůraznit společenský význam profese sociální práce
- ocenit silné stránky a připomenout existující zdroje

Profese sociální práce

- mezinárodně uznávaná profese; v ČR přítomna více než 100 let (první sociální pracovnice ve školách na počátku 20. století!)
- komplexní profese nacházející uplatnění v různých sektorech společnosti
- činitel sociální změny
- HODNOTY: solidarita, respekt ke člověku a lidským právům, sociální spravedlnost, svoboda...

Silné stránky a zdroje pro rozvoj interprofesní spolupráce a sociální práce ve školství v ČR:

kvalitní systém
terciárního
vzdělávání

výzkum a
výzkumná
evidence

rozvinuté systémy
(sociálně právní
ochrany dětí,
sociální služby...)

kvalitně
zpracované
strategie a
koncepce

činnost
neziskových
organizací

moudrost praxe
sociální práce

Role sociální práce v oblasti podpory žáků a rodin

- **Prevence školního neúspěchu a sociálního vyloučení**

(identifikace a podpora dětí ze sociálním znevýhodněním; prevence předčasného odchodu ze vzdělání; včasná péče)

- **Prevence rizikového chování žáků**

(včasná identifikace rizikového chování; mapování sociálního kontextu dítěte; účast na preventivních programech; case management, krizová intervence)

- **Podpora rodiny a posilování rodičovských kompetencí**

(sociální práce s rodinami v krizi; sociálně aktivizační služby; sociální poradenství; metoda rodinných konferencí)

Co funguje?

- **Intenzivní podpora rodiny – nástroj prevence ohrožení dětí**



Posílení financování práce s rodinou ze strany krajů
Zavést nový finanční tok – dočasná intenzivní podpora rodin
Schválení zákona o podpoře rodin

Klusáček, J. – Křižanová, B. Dočasná intenzivní podpora rodiny – klíčový nástroj prevence odebrání dětí z rodiny. 8000důvodů.

Současný stav interprofesní spolupráce - MPSV

- Systémová podpora procesů transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny (projekt MPSV CZ.1.04/3.1.00/04.000008)
- Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí (projekt CZ.3.2.63/0.0/0.0/15_017/0001687)
- Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR projekt (CZ.03.02.02/00/22_004/0001320)

sítování, zavádění inovací, profesionalizace

Současný stav interprofesní spolupráce – MŠMT

Projekt Podpora rovných příležitostí - Národní pedagogický institut

- snižování rostoucích nerovností ve vzdělávání
- zapojených nejméně 400 škol po celé ČR
- množství různých aktivit/podpory, včetně personální podpory pozic – např. sociální pedagog na škole)

Příklady dobré praxe interprofesní spolupráce

raná péče

včasná péče

sociální pedagog
na škole

Systémové výzvy

- Fragmentace služeb a meziresortní spolupráce
- Prevence a včasná intervence vs institucionalizace
- Nedostatek kvalifikovaných pracovníků
- Financování služeb pro rodiny a jejich dostupnost
- Legislativní změny a jejich implementace do praxe
- Sociální pedagog ve škole a školská sociální práce

Zákon o podpoře rodin - zásady

- sjednotit přístupy k právům dětí a podpoře rodin
- zvýšit dostupnost pomoci
- stanovit jednoznačně odpovědnost veřejnoprávních subjektů za podporu rodin a ochranu dětí
- vytvořit podmínky pro implementaci dobré praxe
- vytvořit integrovaný systém ochrany dětí a podpory rodin (modernizace, decentralizace, liberalizace)

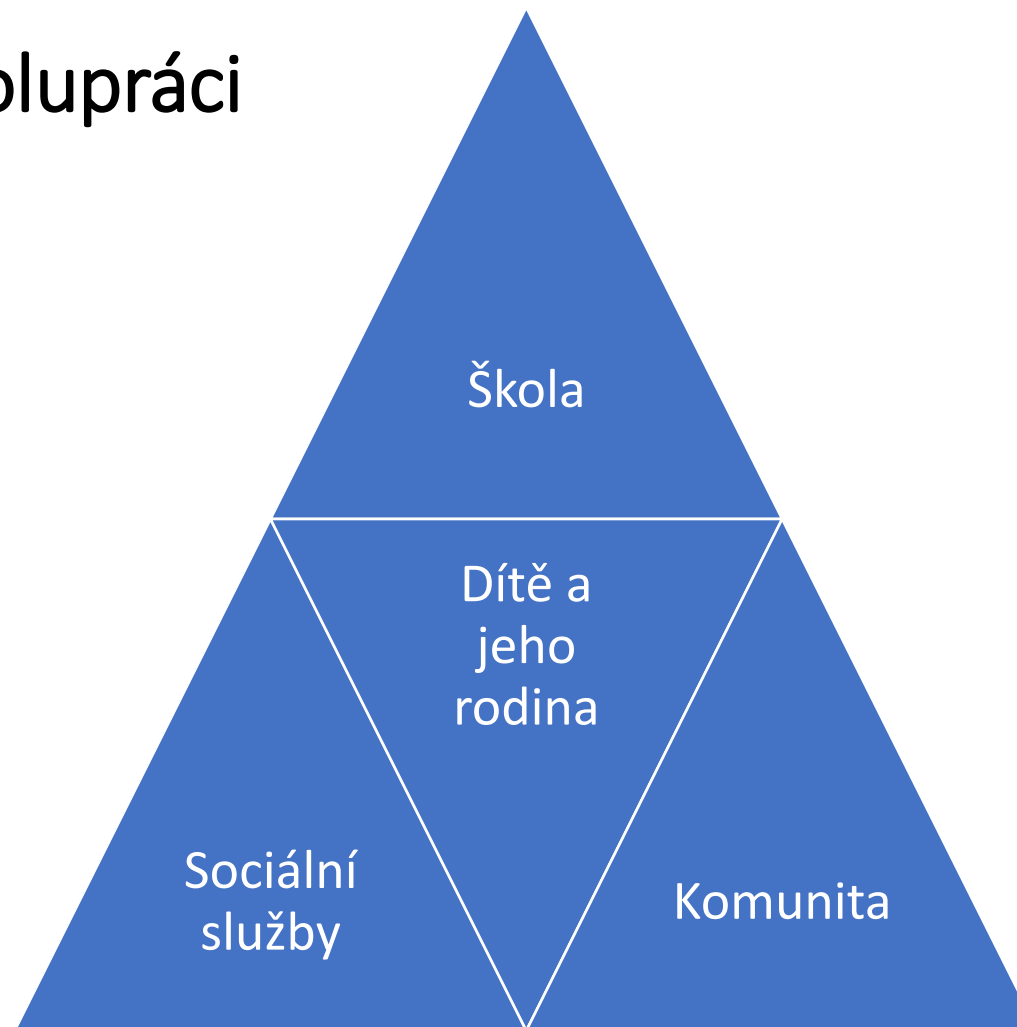
Zákon o podpoře rodin - principy

- Péče o děti a jejich ochrana je v první řadě právem a povinností rodičů – podpora ze strany veřejné správy a sociálního prostředí
- Nízkoprahovost a dostupnost pomoci v přirozeném prostředí
- Důraz na dohodu s rodičem
- Reintegrace rodiny (v případě odchodu dítěte z péče – soulad se zájmem dítěte)
- Náhradní blízká osoba (dítě má alespoň jednoho dospělého...)

Školská sociální práce

– prostor pro interprofesní spolupráci

- v širším pojetí se rozvíjí od konce 70.let 20. století
- Kontraproduktivně se téma zužuje na ustanovení pracovní pozice školního sociálního pracovníka
- zvyšující se zájem odborné veřejnosti o propojení školy, rodiny, sociální práce – narůstající potřeba intervencí sociální práce
- postupně přibývá výzkumná evidence
- aktuálně snaha o ukotvení sociální pedagoga na školách ve školské legislativě



Kontakt:

doc. PaedDr. Tatiana Matulayová, PhD.

Fakulta veřejných politik

Ústav pedagogických a psychologických

Slezská univerzita v Opavě

tatiana.matulayova@fvp.slu.cz



Spolufinancováno
Evropskou unií



Doc. PaedDr. Tatiana Matulayová, Ph.D.

Děkuji za pozornost

Akce je realizována v rámci projektu Koordinace sociální ochrany v praxi – Reg. číslo: CZ.03.02.02/00/22_004/0001320.